

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΝΟΜΟΥ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 11/01/2019
Αριθμ. Πρωτ.: 270290

Ταχ. Δ/ση: Λεωφόρος Αθηνών 173
Ταχ. Κώδικας: 24100 Καλαμάτα
Πληροφορίες: Αγγελοπούλου Παρασκευή
Τηλέφωνο : 27213 - 62710
FAX: 27210 - 62719
E-mail: e.aggelop@5186.syzefxis.gov.gr

ΘΕΜΑ: Εξέταση της από 12-11-2018 προσφυγής του κ. Κουκούμη Σαράντου, Δημοτικού Συμβούλου Δήμου Τριφυλίας κατά της 213/2018 Α.Ο.Ε. του Δήμου Τριφυλίας.

**ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

- α) των άρθρων 214, 216, 227 και 238 παρ. 1 και 4, 282 του ν. 3852/2010 «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Φ.Ε.Κ. 87/τ. Α'/07.06.2010), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,
- β) του άρθρου 23 του Π.Δ. 139/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου» (ΦΕΚ 232/τ.Α/27-12-2010),
- γ) των άρθρων 28 και 28^Α του Ν.4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης – Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση – Αποκατάσταση αδικιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 47/ τ. Α' /11. 05. 2015),
- δ) της αριθ. 15870/15-5-2017 (ΦΕΚ τ. Υ.Ο.Δ.Δ. 250/26-5-2017), Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών περί: «Διορισμού Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου»,
- ε) την αριθ. 140634/22.06.2017 (ΦΕΚ 2208/τ.Β'/29.06.2017 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου περί μεταβίβασης δικαιώματος υπογραφής.

2. Τις διατάξεις:

- α) Ν. 4412/16 (ΦΕΚ-147 Α/8-8-16-Διορθ.Σφαλμ. Στα ΦΕΚ-200 Α/24-10-16 και ΦΕΚ-206 Α/3-11-16) : Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)
- β) το υπ' αρ. πρωτ. 42203(εγκ. 27)/13-08-2018 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ: 6ΖΝ1465ΧΘ7-Δ51) με θέμα: «Έλεγχος νομιμότητας πράξεων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και των νομικών τους προσώπων, Πειθαρχική και Αστική ευθύνη αιρετών, Επιβολή διοικητικών μέτρων μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ, (άρθρο 238 του ν.3852/2010 (Α' 87), όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το άρθρο 131 του ν.4555/2018 (Α'133) (Πρόγραμμα "ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι"»»»,
- γ) το υπ' αρ. πρωτ. 7666 (εγκ. 11)/07.02.2007 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με θέμα: "Εποπτεία των πράξεων των συλλογικών και μονομελών οργάνων των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ",
- δ) Τις αριθ. 15/5370/02.02.2011 & 60/74895/30-12-2010 εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
3. Τις διατάξεις του άρθρου 17 του Ν. 2690/99 (ΦΕΚ 45 Α') «Κύρωση Του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας»,
4. Την αρ. **213/208 Α.Ο.Ε.** του Δήμου Τριφυλίας (ΑΔΑ: 6Π38ΩΗΕ-ΟΙΣ) με θέμα: «Λήψη απόφασης επί των εξηγήσεων - πληροφοριών που υποβλήθηκαν από τον προτεινόμενο προσωρινό ανάδοχο του έργου «Έργα φυσικών καταστροφών Δ.Ε. Γαργαλιάνων».
5. Την από 12-11-2018 προσφυγή προσφυγής του κ. Κουκούμη Σαράντου, Δημοτικού Συμβούλου Δήμου Τριφυλίας με την οποία ζητά την ακύρωση της 213/2018 Α.Ο.Ε. του Δήμου Τριφυλίας, η οποία περιήλθε στην Υπηρεσία μας την 13-11-2018 και έλαβε τον αρ. πρωτ. 252657.
6. Το υπ' αριθ. πρωτ. 16942/28-11-2018 έγγραφο του Δήμου Τριφυλίας, που έλαβε στην υπηρεσία μας τον αρ. πρωτοκόλλου 270290/03-12-2018 σε απάντηση του αρ. πρωτ. 252657/16-11-2018 εγγράφου της υπηρεσίας μας, και με το οποίο μας απέστειλε τις προσβαλλόμενες αποφάσεις, τις απόψεις της καθώς και σχετικά έγγραφα για την εξέταση της προσφυγής.
7. Το φάκελο της υπόθεσης.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **225 (Υποχρεωτικός Έλεγχος Νομιμότητας)** του νόμου 3852/10 ορίζεται ότι: «1. Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των δήμων και των περιφερειών, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών, αποστέλλονται υποχρεωτικά για έλεγχο νομιμότητας στην ΑΥΕ Ο.Τ.Α., εφόσον αφορούν: α) ρυθμίσεις κανονιστικού περιεχομένου, β) την ανάθεση έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών, αν το τίμημα υπερβαίνει το ποσό των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., γ) την αγορά και εκποίηση, λόγω πώλησης ή δωρεάς κατά κυριότητα, ακινήτων, δ) την κήρυξη αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, ε) τη μίσθωση ακινήτων από τρίτους, στ) τη σύναψη πάσης φύσεως δανείων, ζ) την ίδρυση πάσης φύσεως νομικών προσώπων, τη συμμετοχή σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα, καθώς και τη λύση και τη θέση σε εκκαθάριση νομικών προσώπων, η) τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 100 και θ) τη διεξαγωγή δημοτικού ή περιφερειακού δημοψηφίσματος.(...)».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **227** του νόμου 3852/10 ορίζεται ότι: «1.α. Οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει τις αποφάσεις των συλλογικών ή μονομελών οργάνων των δήμων, των περιφερειών, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών και των συνδέσμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την ανάρτησή της στο διαδίκτυο ή από την κοινοποίησή της ή αφότου έλαβε γνώση αυτής... 2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας αποφαινεται επί της προσφυγής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την υποβολή της. Αν παρέλθει η ανωτέρω προθεσμία χωρίς να εκδοθεί απόφαση θεωρείται ότι η προσφυγή έχει σιωπηρώς απορριφθεί».

Η υπό κρίση προσφυγή, θεωρείται ασκηθείσα εμπρόθεσμα την 12-11-2018, κατά τις διατάξεις του άρθρου 227 παρ. 1.α και 2 του Ν.3852/2010, καθόσον δεν προκύπτει ημερομηνία κοινοποίησης της προσβαλλόμενης στον προσφεύγοντα προγενέστερη των δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προσφυγής.

Η προθεσμία που τάσσεται για τον έλεγχο νομιμότητας είναι μεν αποκλειστική, άρχεται όμως, από την λήψη της πράξης και των στοιχείων που προβλέπονται από το νόμο για την έκδοσή της και είναι κρίσιμα για τη διάγνωση της υπόθεσης (ΣτΕ 734/2011, 2115/2009, 2281/2008, 1530/2006, 2482/2001). Σύμφωνα δε με την εγκύκλιο αρ. 11 της 07-02-2007 με αρ. πρωτ. 7666, σε περίπτωση που λείπουν κάποια από τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον έλεγχο και ζητηθεί η αποστολή ή συμπλήρωσή τους, η αποκλειστική προθεσμία άρχεται από την περιέλευση αυτών, εφόσον έκτοτε είναι δυνατόν να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη κρίση για τη νομιμότητα ή μη της πράξης. Ως εκ τούτου, εφόσον εντός της προθεσμίας που διαθέτει η Υπηρεσία για την εκδίκαση της προσφυγής ζητηθούν στοιχεία από τον οικείο ΟΤΑ, διακόπτεται η προθεσμία, η οποία άρχεται εκ νέου με την περιέλευση των αιτηθέντων στοιχείων στην αρμόδια για τον έλεγχο Υπηρεσία. Συνεπώς, η εν λόγω προσφυγή εξετάζεται αρμοδίως κατά χρόνο, καθώς με το υπ' αριθμ. 252657/16-11-2018 έγγραφό μας ζητήθηκαν στοιχεία από το Δήμο (ημερομηνία περιέλευσης στην Υπηρεσία της προσφυγής η 12-11-2018), ως εκ τούτου διακόπηκε η προθεσμία, η οποία άρχισε εκ νέου με την περιέλευση των αιτηθέντων στοιχείων στην Υπηρεσία την 03-12-2018 με τη συμπλήρωση του φακέλου.

Ως εκ τούτου η παρούσα εκδίδεται αρμοδίως κατά χρόνο, εφόσον δεν έχει παρέλθει η προθεσμία δύο (2) μηνών που θέτει το αρ. 227§2 του ν. 3852/2010 από την περιέλευση των κρίσιμων για την εξέταση της προσφυγής στοιχείων που ζητήθηκαν από το Δήμο.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του **άρθρου 98** (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής στις δημόσιες συμβάσεις έργων) **του ν. 4412/2016** προβλέπεται ότι: «1. Τα στάδια στην ανοικτή διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής: ...ε) Η διαδικασία της παραγράφου αυτής καταχωρείται στο πρακτικό του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου ή σε παράρτημα του που υπογράφεται από τον πρόεδρο και τα μέλη της. Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο ολοκληρώνει τη σύνταξη και έκδοση του σχετικού πρακτικού με το αποτέλεσμα της διαδικασίας, με το οποίο εισηγείται την ανάθεση της σύμβασης βάσει των κριτηρίων ανάθεσης όπως ορίστηκαν στα έγγραφα της σύμβασης, και το υποβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, η οποία εγκρίνει το αποτέλεσμα, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 106. στ) Κατά της απόφασης έγκρισης του αποτελέσματος της διαδικασίας χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ) ή η προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με το άρθρο 360 για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ (προ ΦΠΑ).

Ακόμα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 (Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών): «1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας, που καθορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης και δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. Σύμφωνα με την παρ. 6 του ίδιου άρθρου: Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την κήρυξη του

προσωρινού αναδόχου ως έκπτώτου είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105 .».

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθ. 105: «2. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί αμέσως την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, όπως με τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κ.λπ., επί αποδείξει.

Στην προκειμένη περίπτωση με την αρ. 213/2018 Α.Ο.Ε. του Δήμου Τριφυλίας αποφασίζεται

α) η επικύρωση του από 04-10-2018 Πρακτικό Ι της Επιτροπής Διαγωνισμού, με το οποίο γίνεται δεκτή η οικονομική προσφορά του κ. Αργυράκη Ιωάννη του Χρήστου και κηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος του έργου "ΕΡΓΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ Δ.Ε. ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΩΝ", με ποσοστό έκπτωσης 51%, επί του προϋπολογισμού της μελέτης και

β) Καλείται ο προσωρινός ανάδοχος, ο κ. Αργυράκης Ιωάννης του Χρήστου, όπως υποβάλει εντός προθεσμίας, δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ηλεκτρονικής ειδοποίησης - πρόσκλησης σε αυτόν, τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 της αριθ.8755/03-07-2018 διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής του άρθρου 23 αυτής.

Με την εξεταζόμενη προσφυγή ζητείται η ακύρωση της αρ. 213/2018 Α.Ο.Ε. του Δήμου Τριφυλίας και προβάλλεται ο κάτωθι ισχυρισμός: το ποσοστό έκπτωσης (51%) δεν διασφαλίζει την ορθή εκτέλεση του έργου, με κίνδυνο ή να μειωθεί το φυσικό αντικείμενο του έργου ή να εγκαταλειφτεί ημιτελές.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 225 του ν. 3852/2010, οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων περί ανάθεσης έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας. Σε αυτήν την κατηγορία εντάσσονται οι κατακυρωτικές αποφάσεις των συλλογικών οργάνων των Δήμων και των οργάνων διοίκησης Ιδρυμάτων, ΝΠΔΔ και Συνδέσμων αυτών, που λαμβάνονται για την ανάθεση έργων (βλ. παρ. 2.β του κεφαλαίου 1 της εγκυκλίου 11/2007 του Υπουργείου Εσωτερικών - αριθ. πρωτ. 7666.07.02.2007). Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού, μπορεί να ασκηθεί παρεμπιπτόντως έλεγχος και σε κάθε άλλη πράξη (διακηρύξεις, δημοπρασίες, πρακτικά επιτροπών κλπ.), στην οποία στηρίχθηκε η έκδοση της κατακυρωτικής πράξης. Η κατακυρωτική πράξη ακυρώνεται, εάν από τον παρεμπιπτόντα έλεγχο προκύψει ότι η κατακυρωτική απόφαση στηρίχθηκε σε πράξη μη νόμιμη. Συνεπώς, ο έλεγχος νομιμότητας δεν ασκείται από την Υπηρεσία μας στην (πρώτη) απόφαση του άρθρου 98 του ν. 4412/2016 περί έγκρισης του αποτελέσματος της διαδικασίας του διαγωνισμού, αλλά στην (δεύτερη) απόφαση του άρθρου 105 του ν. 4412/2016 περί κατακύρωσης του διαγωνισμού όπου και αποτελεί την τελευταία εκτελεστή διοικητική πράξη της σύνθετης διοικητικής ενέργειας.

Επειδή, στα πλαίσια του ελέγχου νομιμότητας κατά το άρθρο 225 και 227 του ν. 3852/2010 υπόκεινται οι εκτελεστές διοικητικές πράξεις των μονομελών και συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ, οι οποίες επιφέρουν αυτοτελώς έννομα αποτελέσματα. Κατά τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου η εκτελεστότητα της διοικητικής πράξης συνίσταται στο ό,τι η συμπεριφορά που καθορίζει και γενικότερα η ρύθμιση που θεσπίζει είναι υποχρεωτική από την έκδοσή της (Σ.τ.Ε. 1717/1988) χωρίς άλλο, δηλαδή χωρίς να χρειάζεται άλλη διαδικασία (Σπηλιωτόπουλος, 2010).

Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, η προσβαλλόμενη απόφαση δε φέρει τα στοιχεία εκτελεστής διοικητικής πράξης προσβαλλόμενης ενώπιον του Συντονιστή, καθότι δεν αποτελεί την τελευταία εκτελεστή διοικητική πράξη της σύνθετης διοικητικής ενέργειας.

Για τους ανωτέρω λόγους,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Απορρίπτουμε την 12-11-2018 προσφυγή του κ. Κουκούμη Σαράντου, Δημοτικού Συμβούλου Δήμου Τριφυλίας κατά της 213/2018 Α.Ο.Ε. του Δήμου Τριφυλίας, για τους ειδικότερους λόγους που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας.

Κατά της ως άνω απόφασης, χωρεί προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του αρ. 152 του Κ.Δ.Κ. (Ν. 3463/06), εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της παρούσας.

**Με εντολή Συντονιστή
Η Αναπλ/τρια Προϊσταμένη
Διεύθυνσης Διοίκησης**

Γεωργία Λαγκαδινού

Η απόφαση αυτή κοινοποιείται:

1. Κουκούμης Σαράντος, Δημοτικός Σύμβουλος
Δήμου Τριφυλίας (με απόδειξη)
2. Δήμος Τριφυλίας (με απόδειξη)